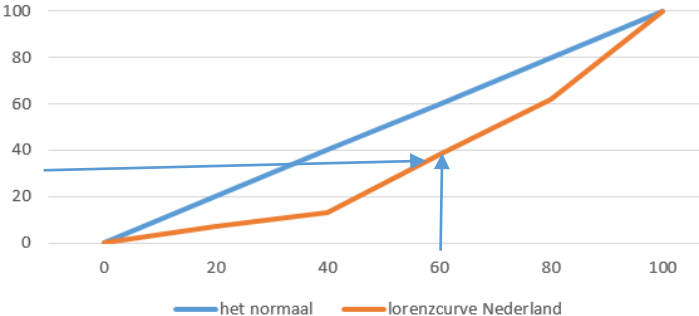

Samenvatting economie h9 goede tijden, slechte tijden §1 tm 4	
§1 een inkomen verdienen	
Toegevoegde waarde	<ul style="list-style-type: none"> • Iedere producent voegt waarde toe aan het product • <i>De toegevoegde waarde is de verkoopprijs van het product min de ingekochte goederen en diensten die nodig waren om het product te produceren</i> • De totale toegevoegde waarde van alle producten in het land in een jaar is het bbp <ul style="list-style-type: none"> ○ Het bruto binnenlands product ○ Het bbp geeft aan wat de waarde is van alle goederen en diensten die in een land in een jaar geproduceerd worden • Het bbp per hoofd geeft aan hoeveel goederen en diensten er per inwoner geproduceerd worden
Bbp en inkomen	<p>Toegevoegde waarde wordt gebruikt voor:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Het uitbetalen van de lonen van werknemers 2. Het betalen van de huur van het pand 3. Het betalen van rente over hun schulden 4. Hun eigen winst 5. Het reserveren van geld om later versleten kapitaalgoederen te vervangen <ul style="list-style-type: none"> • 1, 2 en 3 zijn primaire inkomens <ul style="list-style-type: none"> ○ Deze inkomens worden verdiend door de productiefactoren natuur, arbeid kapitaal en ondernemerschap • Het bbp per hoofd geeft niet alleen beeld van de gemiddelde productie per hoofd, maar ook een beeld van het gemiddelde inkomen per persoon
Meer of minder economische groei	<ul style="list-style-type: none"> • Rijke landen kunnen meer geld besteden aan innovatie <ul style="list-style-type: none"> ○ Daardoor wordt de kwaliteit van de kapitaalgoederen hoger • Met meer en betere productiefactoren kunnen de rijke landen steeds meer goederen en diensten produceren <ul style="list-style-type: none"> ○ Als dit zo is spreek je van economische groei
Bbp en de welvaart	<ul style="list-style-type: none"> • Het bbp per inwoner geeft een idee van de welvaartsverschillen in de wereld • Het bbp per inwoner is geen erg goede maatstaf voor het bepalen van de welvaart door de volgende redenen: <ul style="list-style-type: none"> - Het bbp meet alleen de officiële geregistreerde productie - Het bbp per inwoner is een gemiddelde - Het bbp wordt in een bedrag uitgedrukt, maar in ontwikkelingslanden zijn de producten vaak goedkoper dan in Nederland - Iemand heeft een hoge welvaart als hij tevreden is met de goederen en diensten waarover hij kan beschikken
§2 hoe verdelen we de taart	
De verdeling van het inkomen	<ul style="list-style-type: none"> • Nederland heeft niet zo'n scheve inkomensverdeling
De Lorenzcurve	<p>Vb = Nederland</p> <p>Groep 1, de 20% van de bevolking met de laagste inkomens, verdient in Nederland 7%</p>

	<p>Groep 2 verdiend 13% van het totale inkomen Als je groep 1 & 2 bij elkaar optelt heb je: $20\% + 20\% = 40\%$ van het totale aantal inwoners Als je groep 3 toevoegt kom je op <u>60%</u> van het aantal personen en $7\% + 13\% + 18\% = \underline{38\%}$</p> <p>Uiteindelijk moet de lorenzcurve uitkomen op 100% van de bevolking en op 100% van het inkomen</p>
Oorzaken van scheve inkomensverdelingen	<ul style="list-style-type: none"> • De toegevoegde waarde wordt gebruikt voor het uitbetalen van de primaire inkomens aan de bezitters van de productiefactoren • Een productiefactor levert dus inkomen op: <ul style="list-style-type: none"> - Werken in een bedrijf levert loon op - Bedrijven lenen geld om kapitaalgoederen te kopen - Grond of gebouwen verhuren levert pacht of huur op - Ondernemers verdienen winst
De overheid repareert	<ul style="list-style-type: none"> • Een primair inkomen is een bruto-inkomen <ul style="list-style-type: none"> ○ Een bruto-inkomen is een inkomen waar nog geen belasting en premies van zijn afgetrokken • De overheid vindt dat de verschillen in inkomen in Nederland niet te groot mogen zijn en herverdeelt het primaire inkomen: <ul style="list-style-type: none"> - Nederland heeft met de inkomstenbelasting een progressief belastingsysteem - Mensen met weinig of geen primair inkomen krijgen een uitkering • De netto-inkomens van de bevolking na deze overheidsmaatregelen noem je de secundaire inkomens • Er is bij de omslag van primaire naar secundaire inkomens sprake van nivellering van de inkomens
§3 goede tijden, slechte tijden	
Slechte tijden	<ul style="list-style-type: none"> • In een laagconjunctuur is de vraag na goederen en diensten laag <ul style="list-style-type: none"> ○ De consumenten zijn somber ○ Het consumentenvertrouwen is laag <ul style="list-style-type: none"> ▪ Daardoor gaan consumenten voorzichtig om met geld • Bedrijven hebben weinig werknemers nodig om de goederen en diensten te produceren • De overheid koopt, net als de consumenten en bedrijven, zelf ook minder goederen en diensten • <i>Een recessie is een milde vorm van laagconjunctuur</i> <ul style="list-style-type: none"> ○ Als dit een lange tijd gebeurt spreek je van een depressie
Goede tijden	<ul style="list-style-type: none"> • In een hoogconjunctuur kopen consumenten veel goederen, want ze hebben vertrouwen in de economie en in de toekomst • Hierdoor hebben winkeliers en fabrikanten veel personeel nodig

